

محاسبه کارایی و بهره وری شبکه بانک ملی غرب تهران

نیلوفر نیکخواه

کارشناس ارشد مدیریت، واحد فیروزکوه، دانشگاه آزاد اسلامی، فیروزکوه، ایران.

امیر غلام ابری (نویسنده مسؤول)

دانشیار گروه ریاضی، واحد فیروزکوه، دانشگاه آزاد اسلامی، فیروزکوه، ایران.

Email: amirgholamabri@gmail.com

تاریخ دریافت: ۹۸/۱۰/۰۴ * تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۳/۲۶

چکیده

بانک نهادی اقتصادی است که وظیفه هایی چون تجهیز و توزیع اعتبارات، عملیات مالی، خرید و فروش ارز، مطالبات اسنادی و سود سهام مشتریان، نگهداری سهام و اوراق بهادر و غیره بر عهده دارد. بانک ملی ایران یکی از نخستین بانک های ایران است که با سرمایه ای بالغ بر بیست میلیون دیال آغاز به کار کرد. تعداد کارکنان بانک ملی ایران بالغ بر چهل و پنج هزار نفر می باشد، بانک ملی ۳۳۲۸ شعبه فعال در داخل، ۱۴ شعبه فعال و ۴ شعبه سائبیدری در خارج از کشور دارد. هدف این مقاله ارائه مدلی برای سنجش کارایی شبکه غرب بانک ملی تهران و همچنین رتبه بندی شبکه و سنجش میزان بهره وری شبکه طی سال های ۹۶ و ۹۷ و با استفاده از مدل تحلیل پوششی داده ها (DEA) است. برای این منظور ابتدا عوامل موثر بررسی شده و سپس برای ارزیابی عملکرد کارایی شبکه از مدل DEA با رویکرد داده ها (وروودی - خروجی) استفاده شده است تا میزان کارا و ناکارا بودن آنها سنجیده شود. سپس به کمک مدل AP آنها را رتبه بندی می کنیم و در نهایت به کمک مدل ضریب بهره وری مالم کوئیست میزان بهره وری یک شبکه را نسبت به سال ۹۶ و ۹۷ می سنجیم. به همین خاطر تأثیر مهم و کلیدی در ساختار اقتصادی و اجتماعی کشور دارد و در نتیجه ارزیابی عملکرد شبکه این سازمان از اهمیت فراوانی برخوردار است، در نهایت با توجه به تجزیه و تحلیل های انجام شده و با استفاده از نرم افزار GAMS از میان مدل های متعدد تحلیل پوششی داده های یک روش ناپارامتری با رویکرد حل مسایل برنامه ریزی خطی برای ارزیابی عملکرد واحد های تصمیم گیرنده ای است که ورودی های چندگانه را به خروجی های چندگانه تبدیل می کند. در این مقاله با استفاده از روش تحلیل پوشش داده ها به ارزیابی کارایی شبکه غرب بانک ملی تهران در سال های ۱۳۹۶-۱۳۹۷ با مدل اندرسون پیترسون (AP) رتبه بندی شده است و در نهایت با مدل بهره وری مالم کوئیست میزان بهره وری شبکه سنجیده می شود.

کلمات کلیدی: کارایی، رتبه بندی، ضریب بهره وری مالم کوئیست، شبکه غرب بانک ملی ایران.

۱- مقدمه

در جهان امروز، با ویژگی های خاص خود، حیات و بقای جوامع بشری و کارآیی هر ملتی وابسته به کار و تلاش مستمر و فزاینده همه اشار جامعه بوده و درجه توسعه یافتنی کشورها از بعد اقتصادی بستگی به میزان کارآیی مطلوب و استفاده بهینه از منابع و امکانات موجود در جهت نیل به اهداف اقتصادی آنها دارد که این امر به طور عام مورد پذیرش همه کشورها می باشدند.

به علاوه کارایی و بهره وری از اساسی ترین ابزارهای توسعه صنعتی، اقتصادی و اجتماعی هر کشور محسوب شده و قدرت و توان لازم را برای حل بسیاری از مضلات اقتصادی فراهم می آورند. در دنیای امروز مسأله اصلی در بهبود بهره وری و کارآیی نیروی کار، ایجاد ثروت نیست، بلکه ایجاد ظرفیت هایی است که خالص ثروت هستند و این افزایش ظرفیت در توجه به عامل انسانی نهفته است. امروزه موضوع کارآیی، بهره وری و کوشش در راه ارتقاء آنها برای کلیه کشورها اعم از در حال توسعه و توسعه یافته، به یک آرمان ملی تبدیل شده است (Gholam Abri, 2014).

لرد کلوبن فیزیکدان انگلیسی در مورد ضرورت اندازه گیری می گوید: «هرگاه توانستیم آنچه که درباره آن صحبت می کنیم اندازه گرفته و در قالب اعداد و ارقام بیان نماییم می توان ادعا کنیم درباره موضوع مورد بحث چیزهایی می دانیم. در غیر این صورت آگاهی و دانش ما ناقص بوده و هرگز به مرحله بلوغ نخواهد رسید» (Paul, 2003).

ارزیابی عملکرد به عنوان یکی از وظایف مهم و اساسی مدیریت هر سازمانی، نقش چشم گیری در شناخت وضعیت موجود و آگاهی از میزان تحقق هدف ها و رسالت های سازمان ها و ارتقا کارآمدی آن ایفا می کند و با برگسته ساختن زمینه های قابل بهبود و تهدید ها و فرصت ها زمینه را برای تعالی سازمان فراهم می سازد. موضوع اصلی در تمام تجزیه و تحلیل های سازمانی، عملکرد است و بهبود آن مستلزم اندازه گیری است و این رو سازمانی بدون سیستم ارزیابی عملکرد قابل تصور نمی باشد. آنچه را که نتوان اندازه گیری کرد نمی توانیم کنترل کنیم و هر چه را که نتوانیم کنترل کنیم مدیریت آن امکان پذیر نخواهد بود. موضوع اصلی در تمام تجزیه و تحلیل های سازمانی، عملکرد است و بهبود آن مستلزم اندازه گیری است و این رو سازمانی بدون سیستم ارزیابی عملکرد قابل تصور نمی باشد.

کارایی، یک مفهوم اقتصادی است که عملکرد طیف گسترده ای از فعالیت های اقتصادی را در حوزه یک بنگاه، یک بخش اقتصادی و یا یک اقتصاد ملی یا منطقه ای نشان می دهد. در متون نظری، این مفهوم اقتصادی به تفکیک کارایی فنی، تخصیصی و اقتصادی، تعریف و مورد سنجش قرار گرفته است (Chavoshi et al., 2019).

در سالهای اخیر رویکردی نسبتاً مناسب در حوزه های فکری، فرهنگی و اجتماعی در خصوص ارزیابی عملکرد و میزان بهره وری انجام شده و در واقع امروزه بهره وری موضوعی نا آشنا و غریب حداقل در تفکر و باورهای ذهنی جامعه نیست. بنابراین در این بحث به تعدادی از مطالعات اخیر که ارتباط بیشتری به تحقیقات ما دارند اشاره خواهد شد.

تحلیل پوششی داده ها یک روش ناپارامتری با رویکرد حل مسایل برنامه ریزی خطی می باشد که چارنž و همکاران^۱ (۱۹۷۸) آن را با معرفی مدل CCR طراحی و بنکر و همکاران (۱۹۸۴) با معرفی مدل BCC گسترش دادند. این تکنیک یک روش مناسب جهت ارزیابی کارایی واحدهایی است که با مصرف چند ورودی بتواند چند خروجی را تولید نمایند. در روش تحلیل پوششی داده ها موجودیت مورد بررسی که ورودیها را به خروجیها تبدیل می کند، یک واحد تصمیم گیرنده نامیده می شود. این واحد تصمیم گیری ممکن است بیمارستان، بانک، دانشگاه، فروشگاه و نظایر آن باشد. کوبیر و همکاران^۲ (۲۰۰۲) بیان نمودند که واحدهای تصمیم گیرنده باید دارای ورودی و خروجی های همگن باشند تا ارزیابی، محاسبه کارایی و مقایسه آنها مفهوم پیدا کند. برای محاسبه کارایی واحدهای تصمیم گیرنده با استفاده از مدلهای تحلیل پوششی داده ها معمولاً نمره کارایی بین عدد ۰ و ۱ به دست می آید. هر چه نمره کارایی واحد تصمیم گیرنده به عدد ۱ نزدیکتر باشد واحد تصمیم گیرنده کاراتر و هرچه به عدد صفر نزدیکتر باشد آن واحد ناکاراتر می باشد و درصورتی که نمره کارایی ۱ به دست آید واحد کارا تلقی میگردد. بنابراین یکی از

¹ Charnes, Cooper & Rhodes

² Cooper, Seiford & Tone

مهمنترین و جالب ترین موضوعاتی که در تحلیل پوششی داده ها مطرح می باشد، بحث رتبه بندی واحدهای کارا می باشد. مهمترین روشی که در این خصوص ارایه گردید توسط اندرسن و پیترسن^۳ (۱۹۹۳) ارایه گردید که دارای اشکالاتی نیز می باشد. به علاوه، غلام ابری و همکاران(۲۰۱۳) در خصوص رتبه بندی واحدهای کارایی غیر رأسی، مدلی معرفی نمودند که مشکلات روشهای قبل را برطرف نمود.

در سال های اخیر کاربرد تحلیل پوششی داده ها در بانک مورد مطالعه قرار گرفته است. در همین راستا غلام ابری در سال (۲۰۱۶) بررسی مطالبات عموق یکی از بانک های کشور و تأثیر روی کارایی را مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار داد. چاوشی و همکاران در سال ۹۸ به ارزیابی کارایی و رابطه آن با تجارت الکترونیک در استان های کشور پرداخته است.

وانگ و همکاران (۲۰۱۴) در تحقیقی کارایی بانک های تجاری چین را با روش تحلیل فراگیر دادهها در دوره (۲۰۱۱-۲۰۰۳) محاسبه کردند. در این تحقیق نهادهها شامل دارایی های ثابت، نیروی کار، و دیعه و ستادهها شامل درآمدهای بهره های و درآمدهای غیربهره های و اقامه های بد به عنوان ستاده بد می باشند. نتایج نشان می دهد که کارایی سیستم بانکی طی دوره مورد تحقیق افزایش یافته است. همچنین طبق نتایج به دست آمده در دوره پیش از اصلاحات، بانک های تجاری با مالکیت دولت خیلی بیشتر از بانک های تجاری خصوصی کارا بوده اند و در دوره پس از اصلاحات این اختلاف کارایی کاهش یافته است.

چانگ و همکاران (۲۰۱۲) در مطالعه ای تحت عنوان «منشأ رشد بهره های بانک ها در چین»، شاخص بهره وری برای نهاده های بانک را با روش تحلیل فراگیر دادهها محاسبه کردند. در این مطالعه از نهاده های دارایی ثابت، سرمایه و شاغلین و از ستاده های وام ها و سایر دارایی های به دست آمده جهت محاسبه شاخص بهره های استفاده شده است. نتایج نشان می دهد که در دوره مورد نظر پیشرفت های فنی رشد بهره وری کل عوامل تولید و کارایی را کاهش داده است. اسراییری (۲۰۰۹) کارایی سود و هزینه در بانک های اسلامی و قراردادی کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس را با نهاده های قیمت سرمایه فیزیکی، قیمت نیروی انسانی و قیمت وجوده به عنوان قیمت نهاده ها و متغیرهای کیفی نشانده نهاده ساختار صنعت بانکداری و متغیرهای اقتصاد کلان و ستاده های وام های کل و سایر دارایی های سودآور به دست آوردن، نتایج نشان می دهد ناکارایی^۲ رابطه مثبت با هزینه عملیاتی و نسبت وام به دارایی و رابطه منفی با نسبت حقوق صاحبان سهام به دارایی، سود خالص به دارایی کل و اندازه بانک دارد. فو و هفرنان (۲۰۰۷) کارایی هزینه در بخش بانکداری چین را با نهاده های قیمت وجوده، ستاده های وام کل، سرمایه گذاری کل، دارایی های ثابت و قیمت نیروی انسانی و قیمت سپرده های کل و درآمد غیربهره های ارزیابی کردند. با توجه به نتایج، ناکارایی رابطه مثبت با وجوده غیرسپرده های دارد. کارایی هزینه ای بانک های مشترک داخلی - خارجی از بانک های دولتی بیشتر است.

پاسیوراس و سایفو داسکالاکیس (۲۰۰۷) بهره های کل عوامل تولید را با استفاده از شاخص مالم کوئیست در ۱۳ بانک یونان به دست آورند. در این مطالعه تعداد کارمندان و حجم دارایی های ثابت به عنوان نهاده و حجم تسهیلات اعطایی، دارایی های نقدی و سپرده های به عنوان ستاده در نظر گرفته شدند. نتایج نشان می دهد بهره های کل عوامل تولید از رشد ۷ درصدی برخوردار بوده است و تغییرات کارایی فنی، تکنولوژی، مدیریتی و مقیاس همگی در افزایش بهره وری بانک های مورد مطالعه نقش داشته اند. پارکان (۱۹۸۷) با استفاده از نهاده های نیروی کار، هزینه، اجاره، فضا، تعداد ترمینال ها، میزان فعالیت بازاریابی و ستاده ها، تعداد معاملات، میزان افتتاح حساب تجاری، تصحیح خطاهای کارایی عملکرد خدماتی شب بانک را به دست آورد. در این مطالعه با استفاده از روش DEA میزان کارایی و ناکارایی برای هر شب بمناسبت شد و مجموعه ای از شب کارا به عنوان الگو انتخاب شدند. گودرزی و همکاران (۱۳۹۳) کارایی نسبی شب بانک رفاه استان لرستان را با استفاده از تحلیل پوششی داده ها به دست آورند، در این تحقیق نهاده ها شامل تعداد کارکنان، میانگین هزینه، فضای شب و میانگین مطالبات و ستاده ها شامل میانگین منابع، میانگین مصارف، حجم فعالیت و عملکرد می باشند. نتایج این تحقیق نشان می دهد که از بین ۱۷ شب در این استان، ۱۱ شب کارا و ۶ شب ناکارا می باشند. در ادامه این تحقیق، رتبه بندی شب بانک را با استفاده از مدل AP صورت گرفته است و در نهایت به منظور بررسی درستی نتایج به دست آمده با استفاده از روش TOPSIS نیز اقدام به رتبه بندی واحدها شده است. حجازی و همکاران (۱۳۸۷) در مطالعه ای بهره وری کل بانک توسعه صادرات ایران و رشد بهره وری شب آن را با استفاده از تحلیل پوششی داده ها مورد بررسی قرار داده اند، در این مطالعه تعداد کارکنان، هزینه های اداری و کارکنان و سود و

³ Anderson & Petersen

کارمزد پرداختی به عنوان نهاده و تسهیلات اعطایی، کارمزد دریافتی، سپرده‌های هزینه‌زا، سپرده‌های بدون هزینه به عنوان ستاده در نظر گرفته شده است. بر اساس نتایج، بهره وری شعب بانک در سال ۱۳۸۳ به طور متوسط یک درصد و در سال ۱۳۸۴، دو درصد رشد داشته است. همچنین شعب بانک بر اساس رشد بهره وری، رتبه‌بندی شدند

۲- روش شناسی

اولین مدل تحلیل پوششی داده‌ها CCR نام دارد. مبنای شکل‌گیری این مدل، تعریف کارایی به صورت نسبت یک خروجی به یک ورودی است. به عبارت دیگر، در مدل CCR برای محاسبه کارایی فنی، به جای استفاده از نسبت یک خروجی به یک ورودی، از نسبت مجموع موزون خروجی‌ها (خروجی مجازی) به مجموع موزون ورودی‌ها (ورودی مجازی) استفاده می‌شود (Martine et al., 2000).

لذا در ادامه مدل CCR را به صورت ذیل معرفی می‌نماییم.

$$\begin{aligned} \text{Min } \theta \\ \text{s.t. } & \sum_{j=1}^n \lambda_j x_{ij} \leq \theta x_{i0} \quad , \quad i = 1, 2, \dots, m \\ & \sum_{j=1}^n \lambda_j y_{rj} \geq y_{r0} \quad , \quad r = 1, 2, \dots, s \\ & \lambda_j \geq 0 \quad , \quad j = 1, 2, \dots, n \end{aligned}$$

توجه کنید که مدل فوق همواره شدنی است و $\theta^* \leq \theta^*$
مدل AP

همان طور که می‌دانیم در ارزیابی واحدها با مدل‌های اساسی تحلیل پوششی داده‌ها مانند مدل CCR واحد‌های کارا نمره ۱ را کسب می‌نمایند. لذا برای تمیز عملکرد این واحدها از یکدیگر بحث رتبه‌بندی آنها مطرح می‌گردد. اندرسون و پیترسون در سال ۱۹۹۳ مدل ابرکارایی را جهت رتبه‌بندی واحدهای کارا معرفی کردند که به مدل AP مشهور است. آنها جهت رتبه‌بندی

DMU^{*}، آن را از مجموعه امکان تولید مربوطه حذف نمودند و مدل DEA را برای باقی مانده DMU^{*} ها اجرا نمودند.

مدل پیشنهادی آنها برای رتبه‌بندی DMU^{*} این چنین است:

$$\begin{aligned} \text{AP)} \\ \text{Min } \theta \\ \text{s.t. } & \sum_{j=1}^n \lambda_j x_{ij} \leq \theta x_{i0} \quad , \quad i = 1, 2, \dots, m \\ & \sum_{\substack{j=1 \\ j \neq 0}}^n \lambda_j y_{rj} \geq y_{r0} \quad , \quad r = 1, 2, \dots, s \\ & \lambda_j \geq 0 \quad , \quad j = 1, 2, \dots, n \end{aligned}$$

نمره کارایی واحدهای کارا با مدل رتبه‌بندی AP، بزرگتر از عدد ۱ به دست می‌آید و هر چه نمره رتبه‌بندی محاسبه شده بزرگتر باشد عملکرد این واحد بهتر بوده و رتبه بهتری دارد.

در ادامه جهت ارزیابی بهره وری از ضریب بهره وری مالم کوئیست استفاده می‌کنیم:

ضریب بهره وری مالم کوئیست^۴

ضریب بهره‌وری مالم کوئیست تغییرات بهره‌وری را در زمان‌های متفاوت بدست می‌آورد:

همانطور که می‌دانیم ضریب بهره‌وری مالمکوئیست به دو مولفه ذیل تفکیک می‌گردد:

مولفه اول «تغییرات کارایی تکنیکی» واحد تحت ارزیابی را محاسبه می‌نماید.

مولفه دوم «تغییرات مرز کارایی» را بدست می‌آورد.

فرض کنیم دو زمان مورد مطالعه "t" و "t+1" باشد در آن صورت برای محاسبه ضریب بهره‌وری مالمکوئیست چهار مدل CCR بصورت ذیل را در نظر می‌گیریم:

$$D_{\circ}^t(x_{\circ}^t, y_{\circ}^t) = \min \theta$$

s.t

$$\sum_{j=1}^n \lambda_j x_{ij}^t \leq \theta x_{io}^t \quad i = 1, 2, \dots, m$$

$$\sum_{j=1}^n \lambda_j y_{rj}^t \geq y_{ro}^t \quad r = 1, 2, \dots, s$$

$$\lambda_j \geq 0 \quad j = 1, 2, \dots, n$$

در این مدل مجموعه امکان تولید در زمان "t" و ^{DMU} نیز در زمان "t" قرار دارد.

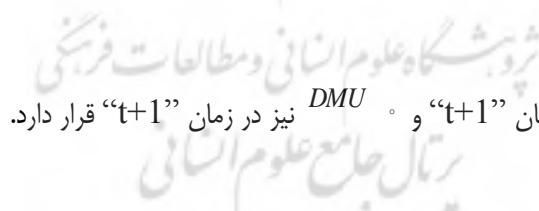
$$D_{\circ}^{t+1}(x_{\circ}^{t+1}, y_{\circ}^{t+1}) = \min \theta$$

s.t

$$\sum_{j=1}^n \lambda_j x_{ij}^{t+1} \leq \theta x_{io}^{t+1} \quad i = 1, 2, \dots, m$$

$$\sum_{j=1}^n \lambda_j y_{rj}^t \geq y_{ro}^{t+1} \quad r = 1, 2, \dots, s$$

$$\lambda_j \geq 0 \quad j = 1, 2, \dots, n$$

در این مدل مجموعه امکان تولید در زمان "t+1" و ^{DMU} نیز در زمان "t+1" قرار دارد.

$$D_{\circ}^t(x_{\circ}^{t+1}, y_{\circ}^{t+1}) = \min \theta$$

s.t

$$\sum_{j=1}^n \lambda_j x_{ij}^t \leq \theta x_{io}^{t+1} \quad i = 1, 2, \dots, m$$

$$\sum_{j=1}^n \lambda_j y_{rj}^t \geq y_{ro}^{t+1} \quad r = 1, 2, \dots, s$$

$$\lambda_j \geq 0 \quad j = 1, 2, \dots, n$$

در این مدل مجموعه امکان تولید و زمان "t" و ^{DMU} در زمان "t+1" قرار دارد.

$$D_{\circ}^{t+1}(x_{\circ}^t, y_{\circ}^t) = \min \theta$$

s.t

⁴ Malmquist Productivity Index (MPI)

$$\sum_{j=1}^n \lambda_j x_{ij}^{t+1} \leq \theta x_{io}^t \quad i = 1, 2, \dots, m$$

$$\sum_{j=1}^n \lambda_j y_{rj}^{t+1} \geq y_{ro}^t \quad r = 1, 2, \dots, s$$

$$\lambda_j \geq 0 \quad j = 1, 2, \dots, n$$

در این مدل مجموعه امکان تولید در زمان "t+1" و DMU در زمان "t" قرار دارد. پس از محاسبه نمرات کارایی ۴ مدل فوق ضریب بهره‌وری مالم کوئیست MPI بصورت ذیل معرفی می‌گردد.

$$MPI = \frac{D_o^{t+1}(x_o^{t+1}, y_o^{t+1})}{D_o^t(x_o^t, y_o^t)} \left[\frac{D_o^t(x_o^{t+1}, y_o^{t+1})}{D_o^{t+1}(x_o^{t+1}, y_o^{t+1})} \frac{D_o^t(x_o^t, y_o^t)}{D_o^{t+1}(x_o^t, y_o^t)} \right]^{1/2}$$

که در آن مولفه اول نشان دهنده تغییرات کارایی و مولفه دوم نشان دهنده تغییرات مرز کارایی می‌باشد. همانطور که میدانیم اندازه ضریب بهره‌وری مالمکوئیست (MPI) بصورت ذیل تحلیل می‌گردد.

۱- اگر $MPI > 1$ باشد در آنصورت برآیند تغییرات نمره کارایی واحد تحت ارزیابی و تغییرات مرز کارایی این است که عملکرد

DMU پیشرفت داشته است.

۲- اگر $MPI < 1$ باشد در آنصورت برآیند تغییرات نمره کارایی واحد تحت ارزیابی و تغییرات مرز کارایی این است که عملکرد

DMU پیشرفت داشته است.

۳- اگر $MPI = 1$ باشد در آنصورت برآیند تغییرات نمره کارایی واحد تحت ارزیابی و تغییرات مرز کارایی این است که عملکرد

DMU بدون تغییر بوده است که معمولاً در عمل به ندرت اتفاق می‌افتد.

جدول شماره (۱): متغیرهای ورودی و خروجی مورد استفاده در ارزیابی شعب بانک ملی غرب تهران

ورودی ها (INPUTS)	خروجی ها (OUTPUTS)
تعداد کل پرسنل	میزان وام اعتمادی و تسهیلات
تحصیلات پرسنل	سپرده های کوتاه مدت
میزان تحریبه پرسنل	سپرده های قرض الحسن
سپرده های بلند مدت	

۴- حل مدل و تجزیه تحلیل داده ها

همانطور که مطرح گردید بانک ملی ایران به عنوان یکی از بزرگترین بانکهای ایران با ۳۳۲۸ شعبه فعال در داخل ایران و تعداد کارکنان بالغ بر ۴۵ هزار پرسنل با قلمروهای گسترده جذب سپرده های بلند مدت و کوتاه مدت و سرمایه گذاری و ... تاثیر مهم و کلیدی در ساختار اقتصادی و اجتماعی کشور میباشد، بنابراین کارابودن این سازمان در برگیرنده منافع عمومی جامعه است. بنابراین جهت محاسبه میزان کارایی شعب غرب بانک ملی تهران، به تعیین متغیرهای ورودی و خروجی میپردازیم. انتخاب متغیرهای ورودی و خروجی برای مدلها تحلیل پوششی از مهمترین گامها در اجرای مدل میباشد. با توجه به بررسی و با استفاده از نظر خبرگان و همچنین با در نظر گرفتن محدودیتها در دسترسی به دادهای مالی، متغیرهای مورد استفاده به عنوان ورودی شامل، تعداد کارکنان شعب غرب بانک ملی تهران، تجربه و سابقه پرسنل و میزان تصحیحات پرسنل میباشد.

همچنین متغیرهای خروجی شامل سپرده های قرض الحسن پس انداز، سپرده سرمایه گزاری بلند مدت، سپرده های سرمایه گزاری کوتاه مدت و میزان وام اعطایی تسهیلات میباشد. متغیرها به صورت شماتیک در جدول (۱) و شکل (۱) تنظیم گردیده است. همانطور که مطرح گردید، متغیرهای ورودی شامل تعداد پرسنل، تحصیلات پرسنل و سابقه پرسنل در جدول زیر تنظیم گردیده است.

جدول شماره (۲): ورودی سال ۹۶

ردیف.	نام شهر	کد شعبه	تعداد پرسنل (I1)	میزان تحصیلات (I2)	میزان سابقه کاری پرسنل (I3) در سال ۹۶
۱	آزادی	۸۸	۲۶	۱۴۶	۸۱
۲	ستارخان	۱۲۷	۱۳	۵۳	۴۷
۳	شهید کیا بی نژاد	۲۱۰	۱۱	۵۷	۲۳
۴	صادقیه	۲۲۳	۱۴	۸۸	۴۶
۵	هما	۲۳۶	۱۰	۵۵	۱۱
۶	بلوار کوهک	۵۴۸	۵	۲۷	۲۱
۷	لله تهرانسر	۶۲۱	۱۱	۵۹	۵۷
۸	شاد آباد تهران	۷۴۷	۱۲	۷۲	۵۴
۹	جنت آباد	۱۰۱۳	۱۳	۶۵	۵۱
۱۰	کارخانه تولید دارو	۱۲۵۶	۱۱	۶۷	۴۱
۱۱	یافت آباد	۱۵۲۱	۱۴	۸۶	۷۰
۱۲	شهرداری اسلامشهر	۱۶۰۳	۱۲	۷۲	۱۶
۱۳	قائمیه اسلامشهر	۱۶۱۰	۱۷	۹۳	۷۹
۱۴	آموزش پرورش شهریار	۲۳۵۵	۱۷	۷۷	۷۷
۱۵	وحیدیه شهریار	۲۴۰۶	۷	۳۷	۲۵
۱۶	میدان استاد معین	۱۰۱۸	۲۵	۱۵۳	۱۰۵
۱۷	بلوار فردوس	۱۶۱۱	۲۰	۱۱۸	۸۶
۱۸	رباط کریم	۲۳۵۴	۱۹	۱۰۷	۶۹
۱۹	مهرآباد	۲۱۹	۱۶	۹۰	۷۶
۲۰	تهرانسر	۶۲۳	۱۲	۶۶	۴۶

جدول شماره (۳): ورودی سال ۹۷

کد شعبه	نام شعبه	ج	تعداد پرسنل (II)	میزان تحصیلات (I2)	میزان سابقه کاری پرسنل (I3) در سال ۹۷
۱	آزادی	۱	۸۸	۳۰	۲۰۰
۲	ستارخان	۲	۱۲۷	۱۵	۸۱
۳	شهید کیایی نژاد	۳	۲۱۰	۱۱	۶۱
۴	صادقیه	۴	۲۲۳	۱۴	۵۲
۵	هما	۵	۲۳۶	۱۳	۷۹
۶	بلوار کوهک	۶	۵۴۸	۸	۴۶
۷	لاله تهرانسر	۷	۶۲۱	۱۱	۶۱
۸	شاد آباد تهران	۸	۷۴۷	۱۵	۹۹
۹	جنت آباد	۹	۱۰۱۳	۱۵	۹۱
۱۰	کارخانه تولید دارو	۱۰	۱۲۵۶	۱۱	۶۷
۱۱	یافت آباد	۱۱	۱۵۲۱	۱۴	۸۸
۱۲	شهرداری اسلامشهر	۱۲	۱۶۰۳	۱۳	۷۷
۱۳	فائقیه اسلامشهر	۱۳	۱۶۱۰	۱۷	۹۱
۱۴	آموزش پرورش شهریار	۱۴	۲۳۵۵	۱۵	۸۷
۱۵	وحیدیه شهریار	۱۵	۲۴۰۶	۷	۴۵
۱۶	میدان استاد معین	۱۶	۱۰۱۸	۲۳	۱۴۱
۱۷	بلوار فردوس	۱۷	۱۶۱۱	۱۸	۹۲
۱۸	رباط کریم	۱۸	۲۳۵۴	۱۹	۱۲۳
۱۹	مهرآباد	۱۹	۲۱۹	۱۵	۸۱
۲۰	تهرانسر	۲۰	۶۲۳	۱۱	۶۵

به علاوه متغیرهای خروجی شامل سپرده های کوتاه مدت، سپرده های کوتاه مدت، میزان وام اعتایی و سپرده های قرض الحسن پس انداز در جدول زیر نظیریم گردیده است

جدول شماره (۴): مقداری عددی خروجی های سال ۱۳۹۶

ج	نام شعبه	کد شعبه	قرض الحسن (۰۴)	سپرده کوتاه مدت (۰۳)	سپرده بلند مدت (۰۲)	وام و تسهیلات (۰۱)
۱	آزادی	۸۸	۴۵۵۲۸۶۱.....	۲۷۰۳۴۲.....	۵۹۳۱۸۱.....	۸۷۸۴۸۰.....
۲	ستارخان	۱۲۷	۲۵۱۵۲۲.....	۷۸۸۱۱۶.....	۴۸۹۸۱۱.....	۵۲۰۹۴۰.....
۳	شهید کیایی نژاد	۲۱۰	۱۳۳۰۷۰.....	۲۶۳۰۶۱.....	۳۰۴۳۹۶.....	۶۱۴۳۰.....
۴	صادقیه	۲۲۳	۱۵۰۹۸۸.....	۱۵۱۱۶۱۴.....	۶۹۷۴۳۷.....	۱۰۷۹۳۷۰.....
۵	هما	۲۳۶	۵۲۳۱۲۷.....	۷۸۱۲۳.....	۵۹۸۵۷.....	۲۳۲۸۴۰.....
۶	بلوار کوهک	۵۴۸	۵۷۴۹۷.....	۶۹۷۴۷.....	۱۰۸۶۷۸.....	۳۰۲۷۸۰.....
۷	لاله تهرانسر	۶۲۱	۱۳۷۱۰۸.....	۱۱۳۵۵۳.....	۱۸۰۸.....	۵۷۸۱۹۰.....
۸	شاد آباد تهران	۷۴۷	۱۹۱۳۰۹.....	۱۸۱۳۳.....	۲۳۹۷۸۱.....	۱۱۰۳۶۹۰.....
۹	جنت آباد	۱۰۱۳	۱۵۴۴۱۴.....	۵۸۵۳۵۸.....	۴۶۹۷۹۵.....	۸۵۸۵۱۰.....
۱۰	کارخانه تولید دارو	۱۲۵۶	۱۷۹۲۲۹.....	۱۳۵۵۷۹.....	۱۷۹۳۰۹.....	۵۴۷۳۵۰.....
۱۱	یافت آباد	۱۵۲۱	۱۴۱۲۴۴.....	۲۶۴۳۰۸.....	۳۱۷۸۰.....	۱۱۹۷۹۸۰.....

۱۲	شهرداری اسلامشهر	۱۶۰۳	۱۲۲۹۱۹.....	۳۸۷۶۷.....	۸۹۲۳۴.....	۳۵۲۹۷.....
۱۳	قائمیه اسلامشهر	۱۶۱۰	۱۷۳۶۵۹.....	۱۸۳۱۹۷.....	۲۴۷۸۶۶.....	۱۲۶۸۵۷.....
۱۴	آموزش پرورش شهریار	۲۳۵۵	۹۸۶۷۸.....	۲۶۸۳۸۸.....	۱۶۰۹۹.....	۵۲۹۶۶.....
۱۵	وحیدیه شهریار	۲۴۰۶	۶۹۷۲.....	۲۱۱۷۶۷.....	۶۱۸۷۴.....	۴۱۶۵۸.....
۱۶	میدان استاد معین	۱۰۱۸	۱۶۳۶۵۹.....	۱۰۱۹۴۵.....	۱۷۹۴۲.....	۸۴۵۱۷.....
۱۷	بلوار فردوس	۱۶۱۱	۱۴۳۲۴۴.....	۲۱۳۰۶۸.....	۸۹۷۷۴.....	۷۱۵۰۱.....
۱۸	رباط کریم	۲۳۵۴	۱۳۸۲۱.....	۷۹۴۳۸۹.....	۶۹۸۴۲.....	۴۷۳۸۴.....
۱۹	مهرآباد	۲۱۹	۱۵۰۹۴.....	۴۱۳۴۵.....	۸۱۱۵۹۳.....	۹۵۰۵۵.....
۲۰	تهرانسر	۶۲۳	۶۹۹۹۸.....	۹۸۹۵۴.....	۲۱۳۲۲۸.....	۵۸۱۷۴.....

جدول شماره (۵): مقادیر عددی خروجی های سال ۱۳۹۷

ردیف	نام شعبه	کد شعبه	قرض الحسنہ (۰۴)	سپرده کوتاه مدت (۰۳)	سپرده بلند مدت (۰۲)	وام و تسهیلات (۰۱)
۱	آزادی	۸۸	۸۷۳۱۳۴۳.....	۵۳۲۲۶۸.....	۴۸۳۸۴۷.....	۹۹۷۵۴.....
۲	ستارخان	۱۲۷	۶۱۳۰۴.....	۱۲۹۳۶۹۱.....	۴۷۵۸۲۳.....	۶۲۳۰۴.....
۳	شهید کیاپی نژاد	۲۱۰	۱۷۰۹۱.....	۷۹۰۲۷۹.....	۳۵۲۵۹.....	۸۸۲۲۹.....
۴	صادقیه	۲۲۳	۲۹۲۹۸۵.....	۲۴۹۷۷۸۸.....	۸۲۹۹۵۱.....	۱۳۳۶۲.....
۵	هما	۲۳۶	۶۶۷۰۱۳.....	۱۴۲۸۶۷.....	۵۸۹۴۴.....	۹۷۵۰۲۰.....
۶	بلوار کوهک	۵۴۸	۱۱۸۰۱۴.....	۲۰۷۷۷۹.....	۱۹۲۰۵۶.....	۴۴۱۰۶.....
۷	لاله تهرانسر	۶۲۱	۱۸۰۷۸۸.....	۲۱۶۰۵۱.....	۲۰۸۶۵۷.....	۸۳۲۳۱.....
۸	شادآباد تهران	۷۴۷	۲۰۴۱۰.....	۲۳۷۰۸.....	۲۷۶۷۴۳.....	۱۳۵۸۷۱.....
۹	جنت آباد	۱۰۱۳	۱۱۱۱۲۲۴.....	۱۱۲۱۲۴۹.....	۵۸۴۵۶.....	۱۱۳۵۱۴.....
۱۰	کارخانه تولید دارو	۱۲۵۶	۳۲۸۶۷.....	۳۰۹۹۸۵.....	۲۳۸۲۵۸.....	۶۲۶۸۱۰.....
۱۱	یافت آباد	۱۵۲۱	۱۹۸۴۷۸.....	۳۶۵۵۸.....	۴۵۷۱۷۷.....	۱۵۷۵۳۹.....
۱۲	شهرداری اسلامشهر	۱۶۰۳	۱۳۷۱۲۴.....	۵۴۵۳۸.....	۸۴۹۶۸.....	۵۰۵۴۵.....
۱۳	قائمیه اسلامشهر	۱۶۱۰	۲۶۱۲۵۶.....	۲۷۲۹۹۳.....	۳۰۱۷۴۲.....	۱۶۵۴۲.....
۱۴	آموزش پرورش شهریار	۲۳۵۵	۱۸۸۶۲۵.....	۲۵۱۸۶۸.....	۲۴۵۷۸۶.....	۷۰۷۷۸.....
۱۵	وحیدیه شهریار	۲۴۰۶	۷۵۶۸۲.....	۱۳۶۵۶۷.....	۸۰۱۲۳.....	۶۴۹۸۱۰.....
۱۶	میدان استاد معین	۱۰۱۸	۶۰۸۲۵.....	۸۴۰۶۱.....	۱۴۳۴۹۸.....	۲۸۰۳۵.....
۱۷	بلوار فردوس	۱۶۱۱	۹۸۵۲۳.....	۸۰۵۵۶.....	۱۶۸۰۲.....	۳۹۴۵۴.....
۱۸	رباط کریم	۲۳۵۴	۱۱۶۱۵۲.....	۱۸۳۱۹۷.....	۴۸۹۹۸.....	۱۰۷۹۳۷.....
۱۹	مهرآباد	۲۱۹	۸۴۷۹۸.....	۲۶۴۳۰۸.....	۲۴۲۵۲.....	۹۹۲۹۱۰.....
۲۰	تهرانسر	۶۲۳	۱۱۹۲۸۶.....	۵۸۵۳۵۸.....	۲۲۳۸۷.....	۳۹۶۳۵۰.....

منبع : یافته های تحقیق (شعب غرب بانک ملی تهران)

کارایی شعب غرب بانک ملی تهران با استفاده از مدل CCR و همچنین مدل رتبه بندی اندرسون - پیترسون با استفاده از نرم افزار GAMS محاسبه و نتایج حاصل در جدول زیر نشان داده شده است

جدول شماره (۷): نتایج حاصل از مدل CCR در سال ۹۶ و ۹۷

ردیف	نام شعبه	کد شعبه	MALM ۹۶-۹۷	AP ۹۶	AP ۹۷	CCR ۹۶	CCR ۹۷
۱	آزادی	۸۸	۰/۲۶۵۰۳۴۸۰	۲/۲۶۲۸۳۵۰۶	۱/۵۰۰۰۰۲۱۸	کارا	کارا
۲	ستارخان	۱۲۷	۱/۳۱۵۱۵۱۴۸	۰/۸۸۶۵۹۸۱۳	۰/۷۷۵۶۷۰۲۹	ناکارا	ناکارا

۳	شهید کیانی نژاد	۲۱۰	۲/۹۳۴۹۵۲۷۲	۰/۸۰۴۹۴۱۶۰	۰/۸۷۳۲۰۵۳۳	ناکارا	ناکارا
۴	صادقیه	۲۲۳	۶/۶۱۶۲۷۵۹۳	۰/۵۰۴۶۲۰۲۷	۱/۷۲۳۹۱۸۷۴	ناکارا	کارا
۵	هما	۲۳۶	۰/۴۲۰۴۲۰۷۰	۳/۹۱۹۶۹۷۸۳	۰/۸۳۷۹۴۹۴۱	کارا	ناکارا
۶	بلوار کوهک	۵۴۸	۱/۳۵۰۹۳۵۳۸	۱.۷۶۲۱۰۶۴۱	۱.۲۲۹۲۳۳۶۶	کارا	کارا
۷	لاله تهرانسر	۶۲۱	۳/۰۰۶۵۸۹۸۰	۰.۴۹۵۲۵۰۳۴	۰.۸۰۲۱۹۷۳۲	ناکارا	ناکارا
۸	شادآباد تهران	۷۴۷	۱/۲۵۱۹۷۵۲۵	۰.۵۳۵۵۶۶۸۸	۰.۸۹۳۸۸۵۴۱	ناکارا	ناکارا
۹	جنت آباد	۱۰۱۳	۱/۰۹۹۵۴۵۴۲	۰.۶۸۱۰۱۸۲۵	۰.۹۹۵۶۳۸۱۸	ناکارا	ناکارا
۱۰	کارخانه تولید دارو	۱۲۵۶	۰/۹۷۸۵۱۸۸۶	۰.۷۶۵۹۵۱۵۴	۰.۹۰۰۹۶۸۹۰	ناکارا	ناکارا
۱۱	یافت آباد	۱۵۲۱	۲/۴۵۶۹۶۹۱۴	۰/۴۵۲۸۸۴۲۷	۱.۱۹۰۴۶۷۳۰	ناکارا	کارا
۱۲	شهرداری اسلامشهر	۱۶۰۳	۰/۴۰۴۲۱۷۳۹	۰/۸۴۶۶۶۱۰۰	۱/۳۹۴۴۷۳۶۱	ناکارا	کارا
۱۳	قائمیه اسلامشهر	۱۶۱۰	۴/۰۰۸۲۷۷۴۸	۰/۳۲۰۰۲۲۸۳	۱/۹۹۳۵۱۷۰۱	ناکارا	ناکارا
۱۴	آموزش پرورش شهریار	۲۳۵۵	۰/۶۹۴۰۲۸۶۸	۰/۶۰۰۸۷۷۵۰۳	۰/۵۷۸۸۴۵۰۱	ناکارا	ناکارا
۱۵	وحیدیه شهریار	۲۴۰۶	۰/۸۸۵۲۱۳۴۲	۰/۹۱۹۵۲۱۵۱	۱/۳۵۵۹۲۴۰۵	ناکارا	کارا
۱۶	میدان استاد معین	۱۰۱۸	۱/۵۷۹۷۶۷۳۷	۰/۲۶۷۰۲۷۱	۰/۴۶۷۹۵۰۳۴	ناکارا	ناکارا
۱۷	بلوار فردوس	۱۶۱۱	۱/۸۳۶۸۹۷۶	۰/۲۸۱۴۲۲۶۲	۰/۵۷۸۳۶۶۶۹	ناکارا	ناکارا
۱۸	رباط کریم	۲۳۵۴	۱/۳۱۸۵۱۷۳۷	۰/۴۰۱۲۲۹۱۱	۰/۶۴۶۷۹۷۵۶	ناکارا	ناکارا
۱۹	مهرآباد	۲۱۹	۰/۱۷۰۵۶۳۱۹	۱/۰۶۲۵۰۱۴۹	۰/۷۵۲۷۲۱۲۲	کارا	ناکارا
۲۰	تهرانسر	۶۲۳	۰/۷۸۱۲۴۵۵۱	۰/۶۶۶۵۴۳۷۱	۱/۰۹۹۴۱۶۶۴	کارا	ناکارا

منبع : یافته های تحقیق

۳- بحث و نتایج

● با توجه به نتایج بدست آمده از مدل CCR مشخص گردید که در سال ۱۳۹۶، شعب آزادی، بلوار کوهک، هما و مهرآباد به عنوان شعب کارا شناسایی شدند و سایر شعب در سال مذکور به عنوان شعب ناکارا معرفی می گردند. از جمله شعبه استاد معین را با $EF=0.266$ به عنوان ناکارا ترین شعبه می توان نام برد که با بررسی های به عمل آمده از محل ورودی ها ، این طور بیان می گردد که شعبه استاد معین $73\% / ۳$ ناکارایی دارد.

● با توجه به نتایج بدست آمده از مدل CCR مشخص گردید که در سال ۱۳۹۷، شعب آزادی، صادقیه، بلوار کوهک، یافت آباد، شهرداری اسلامشهر، قائمیه اسلامشهر، وحیدیه شهریار و تهرانسر به عنوان شعب کارا شناسایی شدند و سایر شعب در سال مذکور به عنوان شعب ناکارا معرفی می گردند. از جمله شعبه میزان استاد معین را با $EF=0.467$ به عنوان ناکارا ترین منطقه می توان نام برد که با بررسی های به عمل آمده از محل ورودی ها ، این طور بیان می گردد که شعبه میدان استاد معین $53\% / ۳$ ناکارایی دارد.

● نتایج به دست آمده به ما نشان میدهد که هشت شعبه کارا در سال ۹۷ و دوازده شعبه ناکارا در سال ۹۷ داریم که ناکارا ترین آن شعبه میدان استاد معین باید $46\% /$ را ضرب در ورودی ها کند (به دلیل ورودی محور بودن این مدل) تا کارا شود.

- با توجه به نتایج جدول مدل اندرسون - پیترسون در سال ۹۶ مشخص گردید شعب هما، آزادی، بلوار کوهک و مهرآباد رتبه های ۱ تا ۴ به ترتیب به عنوان شعب کارا اختصاص می یابد.
  - با توجه به نتایج جدول مدل اندرسون پیترسون در سال ۹۷ مشخص گردید، به شعبه های قائمیه اسلامشهر، صادقیه، آزادی، شهرداری اسلامشهر، وحیدیه شهریار، بلوار کوهک، یافت آباد و تهرانسر رتبه ۱ تا ۸ به ترتیب به عنوان شعب کارا اختصاص می یابد.
  - همانطور که در جدول فوق ملاحظه میشود، خروجیهای مدل اندرسون - پیترسون مشابه مدل CCR است با این تفاوت که شعبی در مدل CCR به عنوان شعب کارا شناسایی شده اند. در مدل اندرسون - پیترسون نسبت به یکدیگر رتبه بندی میشوند. لذا تنها تفاوت موجود در این دو مدل ، در شعب کارا مشاهده میشود.
  - با توجه به تشریح ضریب بهره وری مالم کوئیست، این مدل به دو مولفه‌ی تغییرات کارایی تکنیکی و تغییرات مرز کارایی اشاره دارد و اینطور نتیجه گیری می شود که اگر ضریب بهره وری مالم کوئیست (MPI) بزرگتر از ۱ باشد، عملکرد آن واحد پیشرفته داشته و اما در صورتیکه ضریب بهره وری مالم کوئیست، کوچکتر از ۱ باشد، عملکرد آن واحد، پیشرفته داشته است.
  - در صورتیکه ضریب بهره وری مالم کوئیست برابر با ۱ باشد، مشخص است که عملکرد آن واحد بدون تغییر بوده که معمولاً به ندرت اتفاق می افتد.
  - با توجه به جدول فوق مشخص گردید نتیجه حاصل از ضریب بهره وری مالم کوئیست در مقایسه سال ۹۷ نسبت به ۹۶ شعب مهرآباد، آزادی، هما و شهرداری اسلامشهر به دلیل اینکه کمتر از ۱ می باشند دچار تنزل و شعب صادقیه، قائمیه اسلامشهر، لاله تهرانسر و یافت آباد به ترتیب در بالاترین درجه‌ی پیشرفته قرار گرفته اند.
- در این پژوهش از دو روش CCR و AP و ضریب بهره وری مالم کوئیست برای سنجش کارایی شعب غرب بانک ملی ایران استفاده شد. همانطور که مشاهده شد بر اساس هر یک از این مدل ها شعب غرب بانک ملی ایران ممکن است کارا یا ناکارا قلمداد گرددند. از این رو این سوال مطرح می شود که رتبه بندی واحدها بر اساس چه روشی باید انجام شود. جواب آنست که در ابتدا باید واحدها توسط روش CCR ورودی محور رتبه بندی شده و واحدهای کارا مشخص شوند. سپس با استفاده از روش AP اقدام به رتبه بندی واحدهای کارا شود، البته با استفاده از این روش رتبه بندی واحدهای ناکارا در روش CCR تغییری نمی کند.
- با توجه به انحصاری بودن بانک ملی ایران و شرایط مشابه برای مشترکین ، ارائه‌ی خدمات با کیفیت بالا یک الزام بوده و به منزله ی یک امتیاز مطرح نمی گردد لذا با توجه به وجود محدودیت بزرگی به نام زمان ، ایجاد الوبت بندی ، امریست اجتناب ناپذیر ، نظر به اینکه با توجه به دیدگاه های مدیریتی در صورتی که امور با الوبت پایین تر را در زمان مقرر به انجام نرسانیم ، سرانجام در زمان طلایی می بایست به جای پیگیری امور با الوبت بالا ، نسبت به انجام کارهای کم اهمیت تر اقدام نمائیم. با در نظر گرفتن دیدگاه مذکور عدم پیگیری هیچ یک از امور در بانک ملی ایران ، قبل اغماض نبوده ، حتی کوچکترین امور از الوبت مربوط به خود ، برخوردار می باشد.

نمره کارایی واحدهای تصمیم‌گیری مورد سنجش با استفاده از مدل CCR ورودی محور محاسبه گردید که تعداد ۴ شعبه در سال ۹۶ و ۸ شعبه در سال ۹۷ با دارا بودن نمره کارایی ۱ کارا و مابقی شعب با دارا بودن نمره کارایی کمتر از ۱ ناکارا معرفی گردیدند، البته از ویژگی این مدل آنست که رتبه بندی واحدهای ناکارا را مشخص می کند لیکن قابلیت رتبه بندی واحدهای کارا را دارا نمی باشد.

اما نکته ای که حائز اهمیت می باشد اینکه مدل CCR ورودی محور به راحتی قابل تبدیل به مدل CCR خروجی محور می باشد. به عبارت دیگر نمره کارایی مدل CCR خروجی محور عکس نمره کارایی مدل CCR ورودی محور می باشد. چون با توجه به ماهیت انتخاب ورودی ها شاید کاهش آنها جهت ارتقای واحدهای ناکارا در دسترس مدیریت نباشد لذا در این موقع از مدل CCR خروجی محور استفاده می نماییم.

به عنوان مثال شعبه شهرداری اسلامشهر دارای نمره کارایی تقریباً ۰/۴ در ماهیت ورودی می باشد. این شعبه جهت رسیدن به مرز کارایی باید ۶۰ درصد از ورودی های خودرا کاهش دهد و اگر از مطلب فوق استفاده کنیم باید خروجی هایش $1/0.4 = 2/5$ برابر شود.

به دلیل اینکه مدل CCR توانایی رتبه بندی واحدهای کارا را ندارد برای رتبه بندی آنها از مدل اندرسون - پیترسون استفاده شد و شعبی که نمره کارایی ۱ را در مدل CCR بدست آورده بودند در این مدل به خوبی رتبه بندی گردیدند، شایان ذکر است واحدهای ناکارا هم بر اساس این مدل قابل رتبه بندی هستند اما رتبه بندی آنها با نتایج حاصل از مدل CCR دقیقاً یکسان است. بنابراین با تلفیق دو مدل فوق الذکر تعداد ۲۰ شعبه ارزیابی شده و به ترتیب نمره کارایی، رتبه بندی گردیدند. مشخص گردید بهترین شعبه از لحاظ نمره کارایی به شعبه آزادی و ضعیف ترین نمره کارایی به شعبه استاد معین تعلق گرفته است.

برای رسیدن به مرز کارایی باید شعب، مقدار ورودی های خود را به اندازه فاصله تا عدد کارایی که یک می باشد کاهش دهد به عنوان مثال شعبه وحیدیه شهریار که با نمره کارایی ۰/۹۱۹ دارای بالاترین نمره کارایی در بین واحدهای ناکاراست باید مقدار هر یک از متغیرهای ورودی خود را به اندازه ۰/۰۸۱ کاهش دهد تا به مرز کارایی برسد، این روش در مورد سایر واحدهای ناکارا هم صادق می باشد مثلاً شعبه استاد معین که ناکارترین واحد با نمره کارایی ۰/۲۲۶ می باشد باید میزان تمام متغیرهای ورودی خود را به اندازه ۰/۷۷۴ کاهش دهد تا به مرز کارایی برسد.

با توجه به تشریح ضریب بهره وری مالم کوئیست، این مدل به دو مولفه‌ی تغییرات کارایی تکنیکی و تغییرات مرز کارایی اشاره دارد و این طور نتیجه گیری می شود که اگر ضریب بهره وری مالم کوئیست (MPI) بزرگتر از ۱ باشد عملکرد آن واحد پیشرفت داشته و اما در صورتی که ضریب بهره وری مالم کوئیست، کوچکتر از ۱ باشد، عملکرد آن واحد، پسرفت داشته است. در صورتی که ضریب بهره وری مالم کوئیست برابر با ۱ باشد، مشخص است که عملکرد آن واحد بدون تغییر بوده که معمولاً به ندرت اتفاق می افتد.

نتیجه حاصل از ضریب بهره وری مالم کوئیست در مقایسه سال ۹۷ نسبت به ۹۶، شعب مهرآباد، آزادی، هما و شهرداری اسلامشهر به دلیل اینکه کمتر از ۱ می باشند دچار تنزل و شعب صادقه، قائمبه اسلامشهر، لاله تهرانسر و یافت آباد به ترتیب در بالاترین درجه‌ی پیشرفت قرار گرفته اند. همانطور که ملاحظه می گردد از تعداد ۲۰ شعبه بانک مورد بررسی با ضرب بهره وری مالم کوئیست تعداد ۱۲ واحد از سال ۹۶ به ۹۷ پیشرفت نموده و تعداد ۸ واحد در این بازه پسرفت نموده اند.

۴- منابع

- 1- Anderson, P., & Petersen, N.C. (1993). A procedure for ranking efficient units in data envelopment analysis. *Management Science*, 39(10): 1261-12.
- 2-Banker, R.D., & Charnes, A., & Cooper, W.W. (1984). Some models for estimating technical and scale inefficiencies in data envelopment analysis. *Management Science*, 30(9): 1078-1092.
- 3- Chang, Tzu-Pu.; Jin-Li Hu, Ray; Yeutien Chou & Lei Sun. (2012). The Sources of Bank Productivity Growth in China During (2002-2009): A Disaggregation View. *Journal of Banking and finance*, 36, 1997-2006.
- 4- Chavoshi, Seyedeh Fatemeh, Mahmoudzad, Mahmoud, Gholam Abri, Amir. (2019). Evaluating the Efficiency of E-Commerce in Iran's Provinces with a Coverage of Data Approach. *Quarterly Journal of Economic Research and Policy*, 27(89), 233-286.
- 5-Cooper, W., & Seiford, L., & Tone, K. (2002). Data envelopment analysis a comprehensive text with models applications references, DEA solved software. Third Printing by Kluwer academic publishers.
- 6-Gholam Abri, A., & Jahanshahloo, G.R., & Hosseinzadeh Lotfi, F., & Shoja. N., & Fallah Jelodar, M. (2013). A new method for ranking non-extreme efficient units in Data envelopment analysis. *Optimization letters*, 7(1), 309-324.
- 7- Gholam Abri, Amir. (2014). Efficiency Book of Social Organization Branches of Isfahan Province. *Modeling Quarterly*, 6(8), 83-99.
- 8- Fu, X. & Sh. Heffernan. (2007). Cost X-Efficiency in China's Banking Sector.

China Economic Review, 18, 35-53.

9- Martin D.H., G.Kocher and M. Sutter. (2000). Measuring Efficiency of German Football Teams by DEA. University of Innsbruck, Australia, 4-5.

10- Moazzami Gudarzi M, Jaberansari M, Moallem A, Shakiba M. (2014). Applying Data Envelopment Analysis (DEA) for Measuring Relative Efficiency and Ranking Branches of Refah Kargaran Bank in Lorestan Province. *QJER*, 14 (1),115-126

11- Wang, Ke.; Huang, Wei; Wu, Jie & Ying-Nan Liu. (2014). Efficiency Measures of the Chinese Commercial Banking System using an Additive two-Stage DEA. *Omega*, 44, 5-20.

Efficiency Calculation of Mell Bank Branches Located in the Western Tehran

Niloofar Nikkhah (Corresponding author)

Department of Management, Firoozkoh Branch, Islamic Azad University, Firoozkoh, Iran

Email: nikkhah.niloofar@yahoo.com

Amirgholam Abri

Associate Professor of Mathematics, Firoozkoh Branch, Islamic Azad University, Firoozkoh, Iran.

Abstract

The bank is an economic entity that carries out the tasks of equipping and distributing credit, financial operations, currency trading, documentary and dividend claims, stock maintenance and securities. The National Bank of Iran has a staff of over 45,000 people. The National Bank has 5 branches operating in Iran, 2 operating branches and 2 subsidiaries abroad. Branches and Evaluate Branch Productivity during 96 and 97 Years Using Data Envelopment Analysis (DEA) Model. For this purpose, the effective factors are first evaluated and then the DEA model is used to evaluate the performance of the branches in order to measure their efficiency and inefficiency. We then rank them using the AP model and finally measure the productivity of a branch relative to 96 and 97 using the Malmquist Productivity Coefficient model. In this paper, using the data analysis approach, the performance of the West Bank Branches of Tehran National Bank in two years has been evaluated. The efficient and inefficient units of this branch are then identified by the CCR model and finally the efficient branches are ranked with the Anderson Peterson (AP) model and finally the Malmquist efficiency model is measured.

Keywords: Performance, Ranking, Malmquist Productivity Factor, West Branch of National Bank of Iran.

